

Utgiftsområde 8

Migration

Utgiftsområde 8 – Migration

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	3
2	Utgiftsområde 8 Migration.....	4
2.1	Utgiftsområdets omfattning.....	4
2.2	Utgiftsutveckling.....	4
2.3	Mål för utgiftsområdet.....	5
2.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	5
2.5	Resultatredovisning.....	6
2.5.1	Delmål 1 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten	6
2.5.2	Delmål 3 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter	20
2.5.3	Delmål 4 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.....	20
2.6	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	21
2.7	Politikens inriktning	22
2.8	Budgetförslag.....	26
2.8.1	1:1 Migrationsverket.....	26
2.8.2	1:2 Ersättningar och bostadskostnader.....	27
2.8.3	1:3 Migrationspolitiska åtgärder	28
2.8.4	1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål.....	29
2.8.5	1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	30
2.8.6	1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden.....	31
2.8.7	1:7 Utresor för avvisade och utvisade	32
2.8.8	1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	33

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2023 inom utgiftsområde 8 Migration enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2023 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1 Migrationsverket	4 718 546
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	9 060 000
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	143 013
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	779 576
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	200 800
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	291 158
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	326 202
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	500 450
Summa anslag inom utgiftsområdet	16 019 745

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	840 000	2024–2027
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	840 000	

2 Utgiftsområde 8 Migration

Efter ett val som inneburit ett regeringsskifte ska budgetpropositionen överlämnas till riksdagen inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt. Denna budgetproposition omfattar, trots den korta tid som stått till förfogande, många viktiga reformer. Det har dock inte varit möjligt för regeringen att föreslå nya mål för utgiftsområden eller ge den redovisning av resultat som enligt budgetlagen (2011:203) ska ingå i budgetpropositionen ett innehåll som fullt ut återspeglar regeringens politik.

2.1 Utgiftsområdets omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som rör utlänningars rätt att resa in i, vistas och arbeta i Sverige, mottagandet av asylsökande, medborgarskap och återvändande av personer som har ett avvisnings- eller utvisningsbeslut. Utgiftsområdet innefattar myndigheterna Migrationsverket, Sveriges Domstolar (migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen) och Kriminalvården när det gäller verksamhet med utresor för personer med ett avlägsnandebeslut.

Inom utgiftsområdet finansieras Migrationsverkets förvaltningsutgifter, utgifter för ersättningar och bostadskostnader, utgifter för offentliga biträden och för utresor för avvisade och utvisade. Vidare finansieras verksamheten vid migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen, deltagande i EU-samarbete, migrationspolitiska projekt och stöd till internationella organisationer samt EU-fonder inom området.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 8 Migration

Miljoner kronor

	Utfall 2021	Budget 2022 ¹	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
1:1 Migrationsverket	4 090	4 318	4 476	4 719	4 502	4 107
1:2 Ersättningar och bostadskostnader	2 604	11 990	7 430	9 060	7 240	2 980
1:3 Migrationspolitiska åtgärder	117	123	122	143	114	105
1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål	795	720	733	780	835	875
1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål	146	205	129	201	201	201
1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden	184	250	239	291	265	265
1:7 Utresor för avvisade och utvisade	152	327	184	326	325	325
1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar	136	408	405	500	591	690
Äldre anslag						
2022 1:9 Tillfälligt stöd till kommuner med anledning av kriget i Ukraina		500	495			
Totalt för utgiftsområde 08 Migration	8 224	18 841	14 212	16 020	14 073	9 549

Tabell 2.2 Förändringar av utgiftsramen 2022–2024 för utgiftsområde 8 Migration

Miljoner kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	8 541	8 541	8 541
Pris- och löneomräkning ²	72	194	299
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	2 227	1 868	1 499
varav BP23 ³	619	347	143
Volymer	5 180	3 470	-790
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Övrigt			
Ny utgiftsram	16 020	14 073	9 549

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Tabell 2.3 Utgiftsram 2023 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 8 Migration

Miljoner kronor

	2023
Transfereringar ¹	8 631
Verksamhetsutgifter ²	7 382
Investeringar ³	7
Summa utgiftsram	16 020

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2021 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet som riksdagen har fastslagit för utgiftsområdet är att säkerställa en långsiktig hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten och som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring och tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet (prop. 2009/10:1 utg.omr. 08, bet. 2009/10: SfU2, rskr. 2009/10:132).

2.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Målet för utgiftsområdet delas upp i fyra delmål för att säkerställa en långsiktig hållbar migrationspolitik som

1. värnar asylrätten
2. inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring
3. tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter
4. fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av delmål 1 om att värna asylrätten:

- andel avgjorda och öppna asylärenden inom författningsstyrd tid

- vistelsetid från inkommen asylansökan till utskrivning ur Migrationsverkets mottagandesystem
- antal asylsökande som deltar i samhällsintroduktion
- andel mål i migrationsdomstol som avgjorts inom de av regeringen uppställda verksamhetsmålen om en rimlig handläggningstid
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång, och
- antal utresor.

Centrala resultatindikatorer för bedömning av delmål 2 om att inom ramen för den reglerade invandringen underlätta rörlighet över gränser och främja en behovsstyrd arbetskraftsinvandring:

- andel avgjorda och öppna anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden inom författningsstyrd tid
- genomsnittlig handläggningstid för anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden, och
- andel mål i migrationsdomstol med ändrad utgång.

Det finns inga indikatorer som mäter hur migrationspolitiken har tillvaratagit och beaktat migrationens utvecklingseffekter eller fördjupat det europeiska och internationella samarbetet. Därför görs en kvalitativ bedömning av måluppfyllelsen inom dessa områden.

Migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen omfattas av de övergripande målen för den dömande verksamheten som redovisas under utgiftsområde 4 Rättsväsendet.

2.5 Resultatredovisning

Redovisningen avser resultaten för 2021 och den omfattar därför inte den utveckling som har skett under 2022, inklusive mottagandet av personer som har flytt till Sverige från kriget i Ukraina.

2.5.1 Delmål 1 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som värnar asylrätten

Förutsättningar för god måluppfyllelse

För att uppnå riksdagsmålet att migrationspolitiken ska vara långsiktigt hållbar och värna asylrätten ska asylsökande som har skyddsskäl beviljas uppehållstillstånd och bosättas i kommun. De som saknar skyddsskäl och får avslag på sin asylansökan ska lämna landet. Migrationsverket, migrationsdomstolarna och andra ansvariga myndigheter måste därför bedriva en effektiv verksamhet där alla asylsökande får en skyndsam och rättssäker prövning. Beslutsfattandet ska vara förutsebart och enhetligt.

Långa handläggningstider med långa vistelsetider i Migrationsverkets mottagande medför höga kostnader för staten och motverkar såväl etablering som återvändande. Det är därför viktigt att tiden från ansökan till beslut är så kort som möjligt och att asylsökande tidigt får information om asylprocessen och det svenska samhället. Om de asylsökande i hög utsträckning bor i särskilda boenden i stället för i eget boende kan det underlätta asylutredningen och därmed också bidra till kortare handläggningstider. Det kan i sin tur bidra till en mer långsiktigt hållbar migration.

Asylprövningen påverkas även av en rad faktorer som ligger utom Migrationsverkets, migrationsdomstolarnas och andra myndigheters kontroll, framför allt antalet asylsökande men även vilken nationalitet de asylsökande har och hur stor andel av

ärendena som är utredningskrävande. Dessa faktorer varierar över tid, vilket komplicerar jämförelser mellan åren. Under både 2020 och delar av 2021 påverkades antalet asylsökande i stor utsträckning av covid-19-pandemin och de åtgärder som vidtogs runt om i världen och i Sverige med anledning av den, t.ex. stängda gränser och andra reserestriktioner.

Pandemin medförde fortsatt färre nya asylsökande

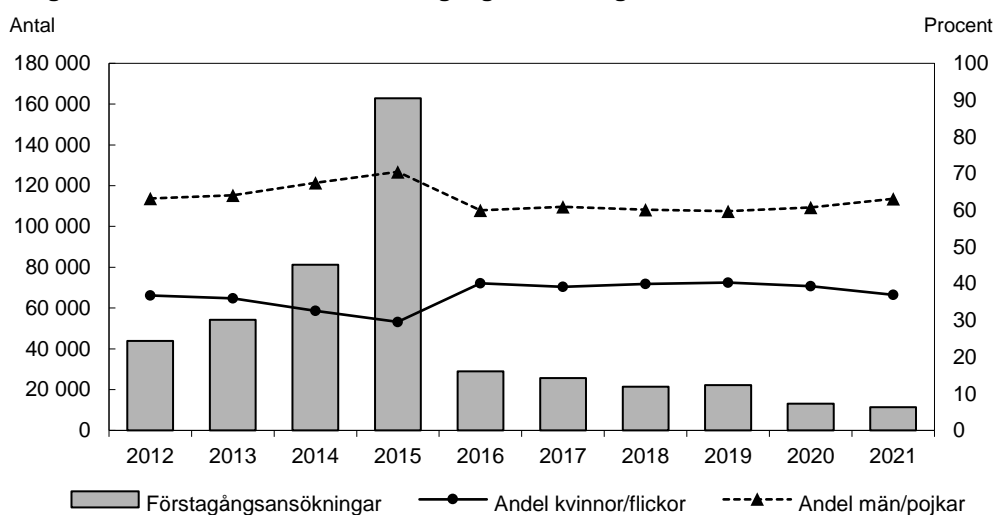
Covid-19-pandemin och de reserestriktioner och andra åtgärder som vidtagits med anledning av den har medfört en avsevärd minskning av antalet nya asylsökande under de senaste två åren. Antalet nya asylsökande fortsatte att minska under 2021 och var lägre än föregående år.

Under 2021 uppgick antalet till drygt 11 400 asylsökande, se diagram 2.1. Andelen kvinnor var lägre än andelen män, vilket följer ett etablerat mönster.

Könsfördelningen bland nya asylsökande har under de senaste fem åren i stort sett varit oförändrad, ca 40 procent kvinnor och ca 60 procent män.

Ungefär 4,5 procent av alla asylsökande, ca 500 personer, var ensamkommande barn, varav 25 procent flickor och 75 procent pojkar. Det var ungefär samma andel som under 2020 och 2019.

Diagram 2.1 Antal inkomna förstagångsansökningar och andel efter kön

Källa: Migrationsverket.

Antalet inkomna förlängningsansökningar ökade under 2021 jämfört med 2020, från knappt 27 000 till ca 32 000, varav 35 procent avsåg kvinnor och 65 procent män. Antalet inkomna förlängningsansökningar avseende ensamkommande barn minskade däremot under 2021 från drygt 430 till ca 340 ärenden, varav 35 procent avsåg flickor och 63 procent pojkar.

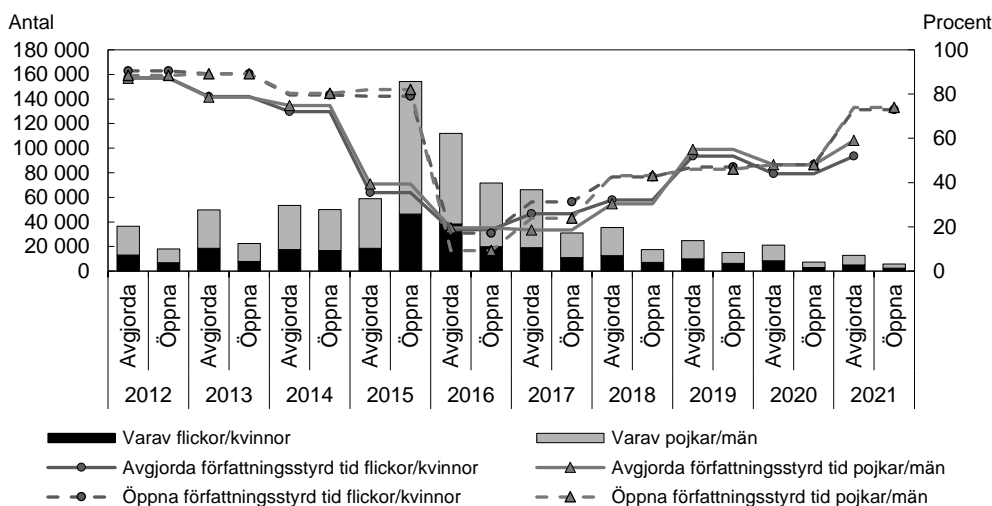
Färre avgjorda asylärenden men fler förstagångsärenden som avgjordes inom författningsstyrd tid

Totalt avgjorde Migrationsverket knappt 9 500 färre asylärenden under 2021 än 2020, varav drygt 8 200 förstagångsärenden och ca 1 300 förlängningsärenden. En lägre produktivitet i förlängningsärenden jämfört med året innan berodde troligen på en kombination av underbemanning som ledde till nyanställningar och ett stort antal äldre öppna ärenden som var mer resurskrävande. När många anställs på kort tid påverkar det produktiviteten negativt eftersom introduktionen av nyanställda tar resurser i anspråk och det tar tid innan de kan bidra fullt ut i verksamheten. Att antalet

avgjorda förstagångsärenden blev lägre berodde även på de relativt sett få nya ansökningarna och att avarbetningen av ärendebalansen i princip avslutades under 2021. Förlängningsärendena utgjorde ca 70 procent av totalt ca 40 600 avgjorda asylärenden hos Migrationsverket.

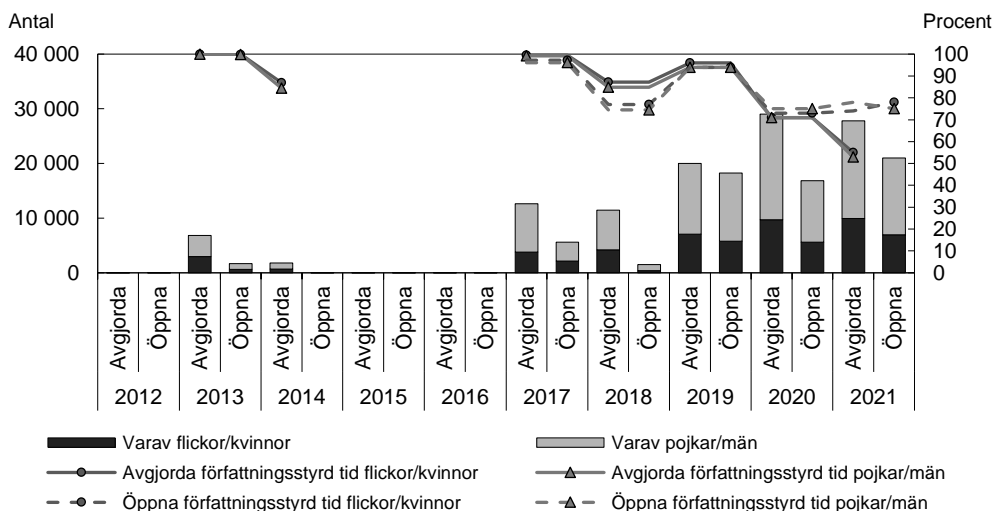
Antalet äldre förstagångsärenden inom asyl minskade också under året, vilket bidrog till att handläggningstiden för avgjorda ärenden blev kortare. Andelen ärenden som avgjordes inom den författningsstyrda tiden på sex månader ökade med 11 procentenheter för förstagångsärenden medan den minskade med 18 procentenheter för förlängningsärenden. Det försämrade resultatet för förlängningsärenden beror på underbemanning inom asylprövningen och att Migrationsverket under året prioriterade förstagångsärenden. Se diagram 2.2 och 2.3 för utvecklingen av avgjorda och öppna förstagångsärenden respektive förlängningsärenden under perioden 2012–2021.

Diagram 2.2 Andel avgjorda och öppna förstagångsärenden asyl inom författningsstyrd tid, och totalt antal avgjorda och öppna förstagångsärenden asyl fördelat på kön

Källa: Migrationsverket.

Diagram 2.3 Andel avgjorda och öppna förlängningsärenden asyl inom författningsstyrd tid, och totalt antal avgjorda och öppna förlängningsärenden asyl fördelat på kön

Anm.: Andelen avgjorda ärenden inom författningsstyrd tid för 2012 och 2015–2016 har inte beräknats på grund av lågt antal. Motsvarande för öppna ärenden gäller 2012 och 2014–2016.

Källa: Migrationsverket.

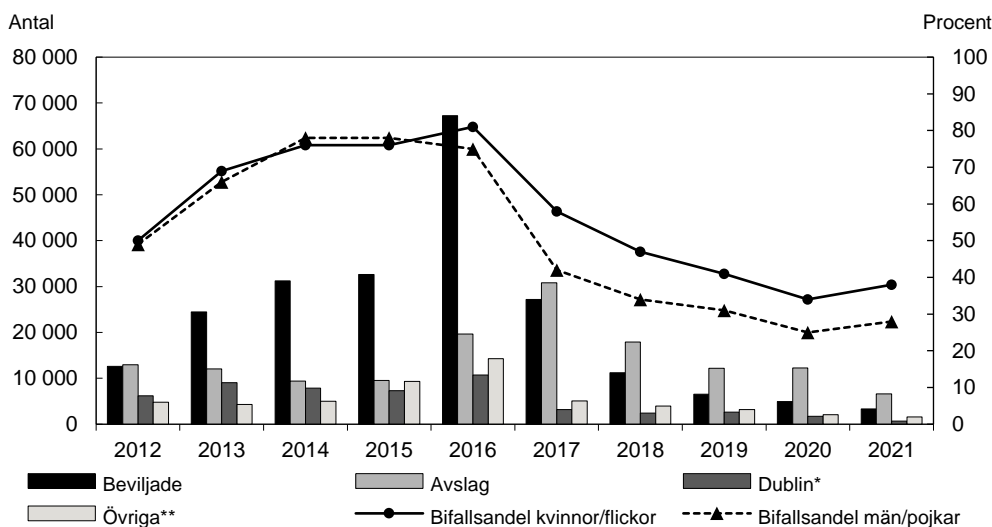
Det totala antalet ärenden som Migrationsverket avgjorde avseende ensamkommande barn minskade med ca 100 ärenden under 2021 jämfört med 2020. Andelen avgjorda förstagångsärenden inom författningsstyrd tid ökade däremot med 18 procentenheter till 63 procent. Förstagångsansökningarna var få 2021, ungefär lika många som 2020.

Antalet öppna förstagångsärenden var i slutet av 2021 ca 1 400 färre än 2020 vilket utgjorde en minskning med 19 procent. Andelen öppna förstagångsärenden vid slutet av året som låg inom den författningsstyrda tiden på sex månader ökade från 48 procent till 73 procent. När det gäller förlängningsärenden ökade antalet öppna ärenden med ca 4 200, ca 25 procent. En stor del av förlängningsärendena inkommer under höstmånaderna. Av de öppna ärendena vid slutet av året låg 76 procent inom författningsstyrd tid, vilket var ungefär samma andel som under 2020.

Små förändringar i andelen som beviljats uppehållstillstånd

Andelen förstagångsansökningar som bifölls av Migrationsverket under 2021 ökade med tre procentenheter jämfört med 2020. Från 2017 och framåt har utvecklingen över tid varit likartad för kvinnor och män, med en högre andel bifall för kvinnor. Även för förlängningsärenden har det varit små förändringar i bifallsfrekvensen under de senaste åren. Under 2021 bifölls 97 procent av förlängningsärendena. Det var i princip ingen skillnad mellan kvinnor och män.

Diagram 2.4 Avgjorda förstagångsärenden asyl utifrån utgång i ärendet och bifallsandel fördelat på kön

* Asylprövningen ska övertas av annan stat enligt den s.k. Dublinförordningen, dvs. Sverige prövar inte ansökan i sak.

** Övriga består av ansökningar som Migrationsverket inte prövat i sak, t.ex. för att den sökande avvikit eller återtagit sin ansökan.

Källa: Migrationsverket.

Minskat inflöde av mål till migrationsdomstolarna

Antalet inkomna mål till migrationsdomstolarna minskade under 2021 jämfört med 2020 med ca 10 100 mål, 14 procent. Det var sannolikt en fördröjd effekt av att antalet asylsökande var lägre under 2020 och 2021 bl.a. till följd av covid-19-pandemin och de reserestriktioner som införts. Nedgången var kraftigast för de mest arbetskrävande målen, avlägsnandemål inom asyl. Även antalet avgjorda mål minskade med ca 7 900, ca 11 procent. Minskningen skedde i samtliga målkategorier. Antalet öppna mål minskade med ca 2 700, ca 20 procent. Minskningen bestod främst av avlägsnandemål inom asyl. Skillnaden i ärendebalanser var dock fortsatt stor mellan olika migrationsdomstolar. Utvecklingen var densamma hos Migrationsöverdomstolen med ett minskat antal inkomna och avgjorda mål samt färre öppna mål.

Längre handläggningstider hos migrationsdomstolarna medan utvecklingen hos Migrationsverket var blandad

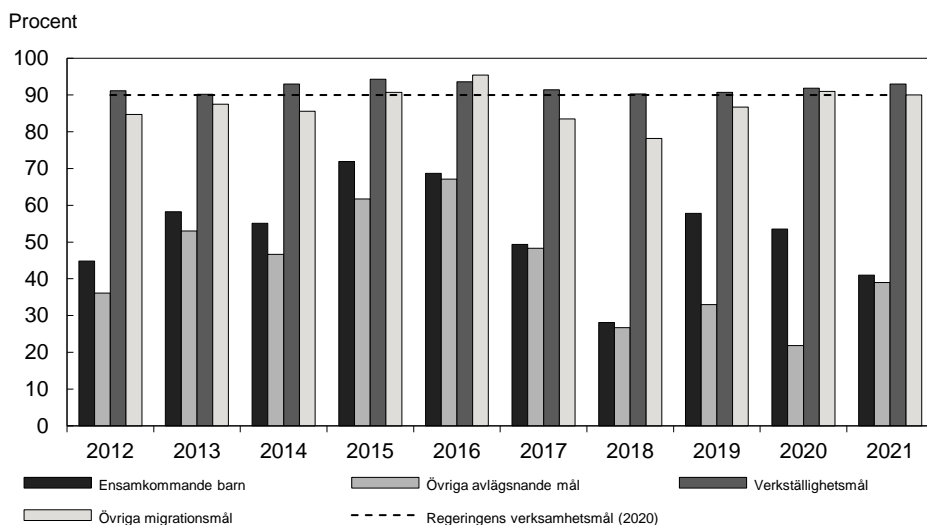
Handläggningstiden kan sträcka sig över olika år. Hela handläggningstiden redovisas det år som ärendet avslutas.

Migrationsverkets handläggningstider minskade under 2021 jämfört med 2020 för förstagångsärenden inom asyl, från 305 till 257 dagar. När det gäller förlängningsärenden inom asyl ökade i stället handläggningstiden från 139 dagar till 194 dagar. Ingen större skillnad fanns mellan ärenden som avsåg kvinnor och män. De längre handläggningstiderna för förlängningsärenden var framför allt resultatet av att myndigheten under året prioriterade förstagångsärenden. Det innebär att fler nya förlängningsärenden kom in än vad som avgjordes.

Hos migrationsdomstolarna ökade den genomsnittliga handläggningstiden, även kallad omloppstid, i avlägsnandemål för asyl. Under 2021 var handläggningstiden ca 7,9 månader vilket kan jämföras med ca 8,3 månader 2020. Förändringen mellan åren är relativt liten avseende genomsnittlig handläggningstid och det är svårt att peka på en generell orsak. Skillnader mellan kvinnor och män kan inte redovisas för handläggningstiden i domstol eftersom ett mål kan avse en hel familj och således inkludera både kvinnor och män, flickor och pojkar. I diagram 2.5 redovisas andelen asylmål fördelat på olika kategorier som avgjordes inom rimlig handläggningstid (verksamhetsmål).

Den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden som avser ensamkommande barn från överlämnat överklagande till beslut i migrationsdomstolarna är relativt oförändrad under 2021 jämfört med 2020. Under 2021 tog det i genomsnitt 2,7 månader jämfört med 2,4 månader under 2020.

Migrationsöverdomstolen klarade även under 2021 regeringens verksamhetsmål om att 90 procent av övriga migrationsmål ska hanteras inom två månader. Den genomsnittliga handläggningstiden förbättrades också något jämfört med 2020.

Diagram 2.5 Andel mål i migrationsdomstol som avgjorts inom tidsspannet för verksamhetsmålet

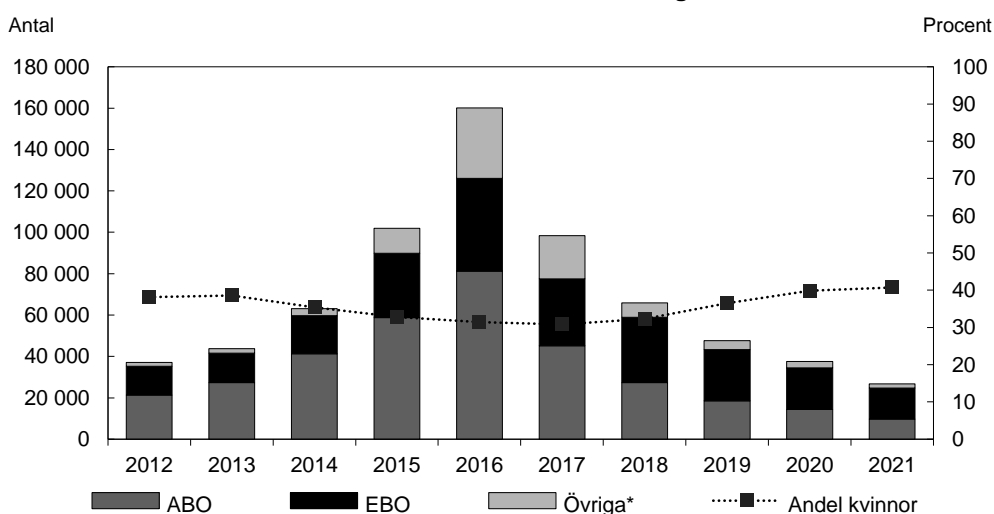
Anm: Regeringen har satt upp verksamhetsmål för de olika domstolsslagen och dessa mål mäts som handläggningstid (omloppstid) för avgjorda mål. Handläggningstiden för mål som avser ensamkommande barn är maximalt två månader, för verkställighetsmål maximalt en månad, för övriga avlägsnandemål maximalt fyra månader samt för övriga migrationsmål maximalt fem månader. Regeringens mål innebär att 90 procent av de avgjorda målen har tagit så lång tid att handläggas eller kortare.

Källa: Domstolsverket.

Färre inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem

Under 2021 var det totala antalet inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem i genomsnitt ca 26 800 personer. Av dessa var ca 10 900 kvinnor och ca 15 900 män. Av det totala antalet inskrivna bodde ca 56 procent i eget boende (EBO) och ca 36 procent i Migrationsverkets anläggningsboende (ABO). Fördelningen mellan EBO och ABO har varit ungefär densamma under de senaste åren.

Jämfört med föregående år minskade antalet inskrivna med nästan 11 000 personer, ca 29 procent.

Diagram 2.6 Inskrivna i mottagningssystemet, genomsnitt per kalenderår och andelen av totala antalet inskrivna som utgörs kvinnor, 2012–2021

* Jämfört med tidigare årsredovisning ingår numera avvikna personer som fortfarande är inskrivna i mottagningssystemet.

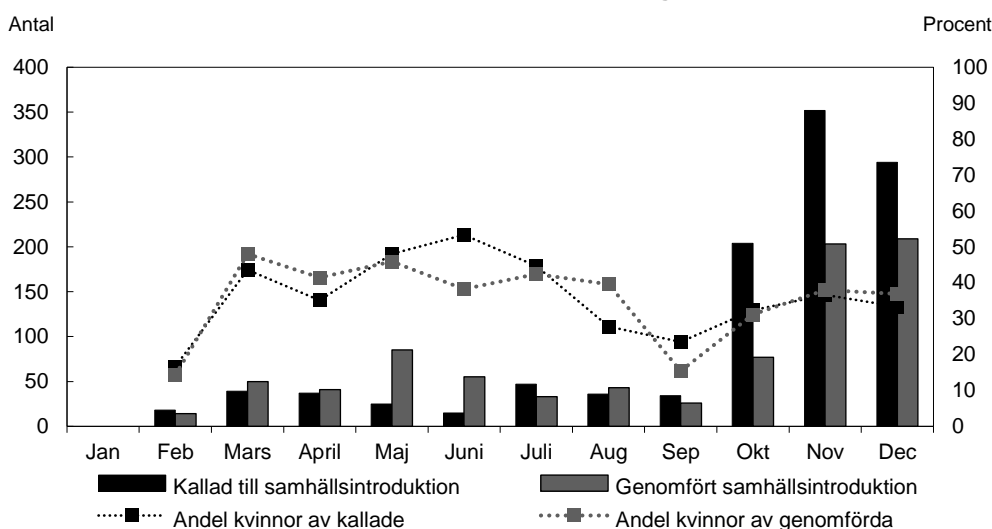
Källa: Migrationsverket.

Migrationsverket påbörjade verksamhet med samhällsintroduktion

Migrationsverket har sedan den 1 oktober 2021 i uppdrag att erbjuda obligatorisk samhällsintroduktion till alla asylsökande över 15 år. Barn under 15 år inklusive ensamkommande barn ska ta del av ett skriftligt material som är anpassat till åldersgruppen. Samhällsintroduktionen ska motsvara en heldag och tillhandahållas muntligt så snart som möjligt efter att en asylansökan registrerats. Den ska bl.a. innehålla information om asylprocessen, hur samhället i Sverige fungerar, svensk lagstiftning, barnets rättigheter samt demokrati, normer och värderingar bl.a. avseende jämställdhet och hedersrelaterat våld och förtryck inklusive frågor om barnäktenskap och könsstympning.

Vid 2021 års utgång hade totalt ca 830 asylsökande deltagit i samhällsintroduktion av 1 070 kallade. Ungefär 70 procent av dem som sökte asyl under det sista kvartalet kallades till samhällsintroduktion. Av dem som deltog var ca 520 män och ca 310 kvinnor.

Diagram 2.7 Antal individer som har kallats till respektive genomfört samhällsintroduktion samt andel som utgörs kvinnor, 2021

Anm.: Uppgifter för januari är för få till antalet för att kunna redovisas.

Källa: Migrationsverket.

Kortare handläggningstider hos Migrationsverket bidrog till att vistelsetiderna i mottagningssystemet minskade

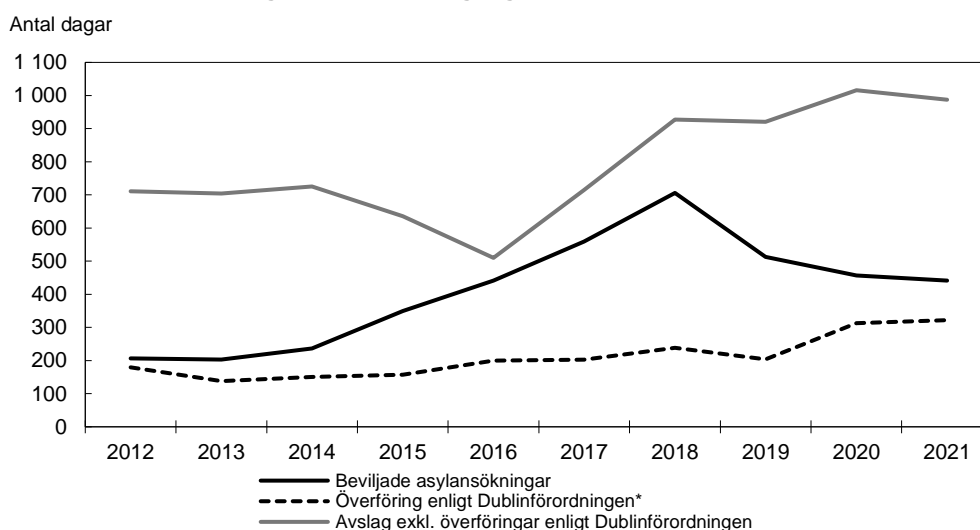
Vistelsetiden i Migrationsverkets mottagandesystem är en central indikator för att bedöma effektiviteten i asylprocessen som helhet, medan handläggningstider hos Migrationsverket, migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen säger mer om effektiviteten hos respektive instans.

Den sammanlagda vistelsetiden avser tiden från att asylansökan lämnas in till dess att den sökande skrivs ut ur mottagandet. Vistelsetidens längd påverkas, förutom av Migrationsverkets handläggning, av flera andra aktörer och deras insatser, t.ex. migrationsdomstolarnas handläggningstider och kommunernas mottagande av nyanlända. Kommunerna har en tidsfrist på två månader för att ta emot nyanlända som har omfattats av en anvisning enligt lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen). Hur många som väljer att återvända självmant liksom andra länders vilja att återta dem som ska återvända påverkar också vistelsetiden eftersom vuxna med minderåriga barn skrivs ut ur mottagandet först när de lämnar landet.

Vistelsetiden uppgick i genomsnitt till ca 840 dagar under 2021, vilket innebar en minskning med omkring 60 dagar jämfört med 2020. Vistelsetiden minskade till följd av kortare handläggningstider inom förstagångsärenden asyl. Detta trots att ledtiden från beslut om uppehållstillstånd till bosättning i kommun ökade något för dem som anvisades från Migrationsverkets boenden och att fortsatta reserestriktioner till följd av covid-19-pandemin försvårade återvändandet för dem som fick avslag på sin asylansökan.

Vistelsetiden för dem som har lämnat mottagandet redovisas utifrån ärendets utgång i diagram 2.8. Under utgiftsområde 13 avsnitt 3.3.2 redovisas uppgifter om anvisningar till kommuner (s.k. länstal) enligt bosättningslagen och om ledtider för anvisningarna.

Diagram 2.8 Genomsnittlig vistelsetid för samtliga personer som lämnat mottagandet, utifrån utgång i ärendet

* Asylprövningen ska övertas av annan EU-medlemsstat enligt den s.k. Dublinförordningen, dvs. Sverige prövar inte ansökan i sak.

Källa: Migrationsverket.

Vistelsetiden minskade såväl för personer som beviljades uppehållstillstånd som för personer som fick avslag på sin asylansökan (exklusive Dublinärenden och ärenden med omedelbar verkställighet). Vistelsetiden för personer som fick avslag uppgick till ca 875 dagar under 2021 vilket innebar en minskning med ca 75 dagar jämfört med 2020. För avvisningsbeslut med omedelbar verkställighet kunde vistelsetiden halveras med anledning av införandet av en förteckning över säkra ursprungsländer. Det fanns inga märkbara skillnader i vistelsetiden mellan kvinnor och män i avslagsärendena.

För personer som beviljades uppehållstillstånd av Migrationsverket uppgick vistelsetiden till ca 440 dagar, en minskning med ca 20 dagar jämfört med 2020. Kvinnor hade en betydligt kortare vistelsetid än män, ca 60 dagar, trots att det inte fanns någon direkt skillnad mellan könen varken i handläggningstid eller i ledtiden från uppehållstillstånd till anvisning till en kommun. En tänkbar förklaring är att handläggningstiden var kortare för kvinnor under 2020 och att det påverkade deras vistelsetid under 2021. För personer som beviljades uppehållstillstånd efter prövning i migrationsdomstol minskade vistelsetiden med ca 100 dagar mellan 2020 och 2021 efter att tidigare ha ökat varje år sedan 2014.

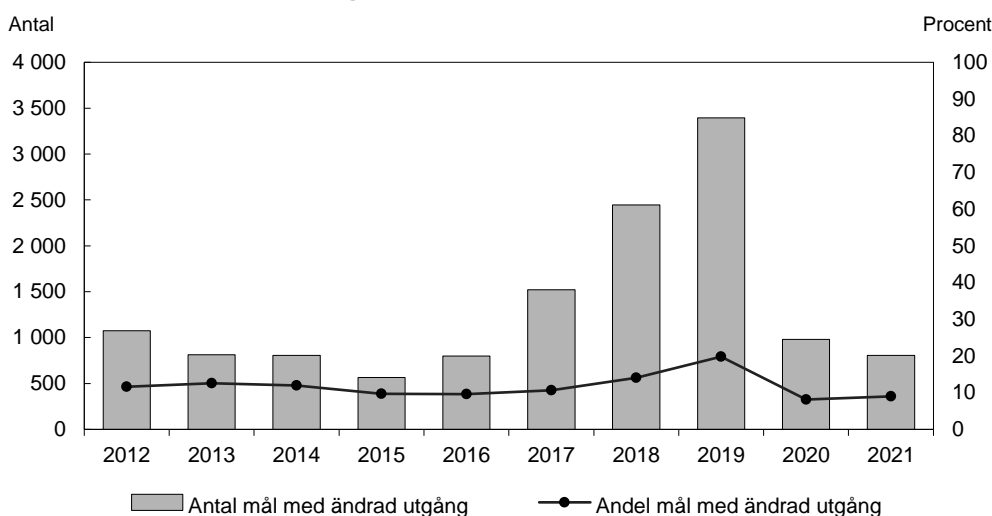
För ensamkommande barn minskade den sammantagna vistelsetiden med ca 60 dagar under 2021 jämfört med 2020 och uppgick under 2021 till 427 dagar. Det berodde på kortare genomsnittliga handläggningstider.

Rättslig kvalitet i asylprövningen

För att bedöma den rättsliga kvaliteten i asylprövningen används indikatorn andelen mål i migrationsdomstolarna med ändrad utgång. Den indikerar om Migrationsverkets beslut har varit materiellt och formellt riktiga. Det bör dock nämnas att mål med ändrad utgång eller som återförvisas till Migrationsverket för ny handläggning inte alltid beror på felaktig rättstillämpning eller brister i handläggningen. Andra förklaringar kan vara att förhållandena i ursprungslandet har förändrats eller att ny bevisning har tillkommit i ärendet. Därtill ger indikatorn exempelvis ingen vägledning i fråga om kvaliteten i asylprövningen i ärenden där uppehållstillstånd beviljas.

Andelen mål med ändrad utgång i domstol uppgick till 9 procent under 2021, vilket var ungefär samma nivå som under 2020, se diagram 2.9.

Diagram 2.9 Ändrad utgång i ärenden där Migrationsverket beslutat om avvisning eller utvisning

Anm.: Inkluderar mål där den sökande beviljats uppehållstillstånd för gymnasiestudier efter att ha överklagat till domstol.

Källa: Domstolsverket.

Fortsatt minskat återvändande

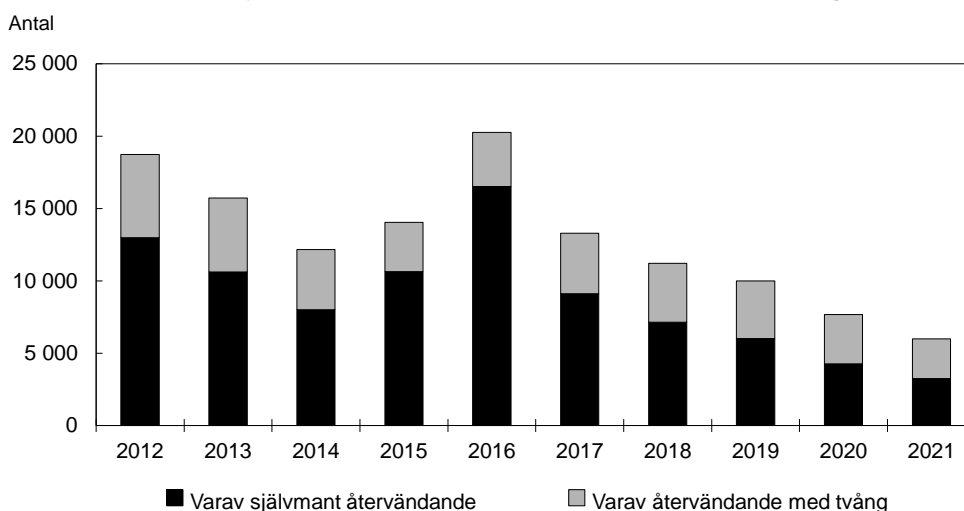
En grundläggande förutsättning för en långsiktigt hållbar migrationspolitik är att de som får avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd lämnar Sverige.

Under 2021 återvände sammantaget ca 6 000 personer självmant eller med tvång som fått avslag på sin asylansökan¹, vilket var ca 1 700 personer färre än 2020, se diagram 2.10. Det kan jämföras med antalet öppna återvändandeärenden som uppgick till ca 41 000. Orsaken till att färre återvände under 2021 var främst en fortsatt påverkan av covid-19-pandemin. Flera mottagarländer och vissa flygbolag kräver negativt covid-test eller genomförd vaccinering. Det är olyckligt att den tidigare regeringen först i juni 2022 tillsatte en utredning med uppdrag att bl.a. ta ställning till om det ska införas en möjlighet att med hjälp av tvång testa en person för covid-19 för att kunna verkställa ett avlägsnandebeslut (dir 2022:91, jfr riksdagens tillkännagivande om testning vid verkställighet av utvisningsbeslut, bet. 2020/21:SfU29 punkt 1, rskr. 2020/21:413). Ungefär två tredjedelar av dem som återvände var män. Det är också fler män än kvinnor som får avslag på sin asylansökan. Av dem som reste ut ur landet så var andelen som lämnade självmant 54 procent.

¹ I siffran för självmant återvändandet avses personer som i samband med utresa skrivits ut från mottagningssystemet.

Av samtliga tillståndsärenden med avslag hos Migrationsverket överlämnades ca 5 500 ärenden till Polismyndigheten för verkställighet². Över 70 procent överlämnades på grund av att personen avvikit och 30 procent på grund av verkställighet med tvång.

Diagram 2.10 Totalt antal registrerade utresor för före detta asylsökande, fördelade på självmant återvändande och återvändande med tvång

Anm.: Det saknas uppgifter om det totala antalet registrerade utresor fördelat på kvinnor och män.

Källa: Migrationsverket (självmant återvändande) och Polisen (återvändande med tvång).

Förvarstagande används för att säkerställa att en person är tillgänglig så att ett beslut om av- eller utvisning kan verkställas, eller för att utreda identitet eller rätt att vistas i landet. Beslut om förvarstagande fattas av Migrationsverket, Polismyndigheten eller migrationsdomstolarna.

Migrationsverket ska enligt myndighetens regleringsbrev tillhandahålla minst 520 förvarsplatser. Förvarskapaciteten har till följd av covid-19-pandemin varit kraftigt reducerad. Under 2021 var antalet tillgängliga förvarsplatser i genomsnitt ca 323, vilket bidrog till att platserna var i stort sett fullbelagda. Flera åtgärder mot smittspridning vidtogs, bl.a. begränsningar av besök och användande av skyddsutrustning. Migrationsverket tog också fram rutiner för hantering av förvarstagna med symtom.

Totalt var det ca 2 200 personer som avslutade en vistelse på ett förvar under 2021 jämfört med ca 2 500 under 2020. Mer än 90 procent av de förvarstagna var män. Den genomsnittliga vistelsetiden på förvaren var i princip oförändrad mellan 2020 och 2021. Kvinnor vistades i genomsnitt en betydligt kortare tid än män på förvar, 40 dagar jämfört med ca 60 dagar för männen.

2.5.2 Delmål 2 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen underlättar rörlighet över gränser och främjar en behovsstyrd arbetskraftsinvandring

Förutsättningar för god måluppfyllelse

För att nå målet om att inom ramen för den reglerade invandringen underlätta rörlighet och främja den behovsstyrda arbetskraftsinvandringen krävs bl.a. att prövningen av ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd är effektiv och har en hög rättslig kvalitet.

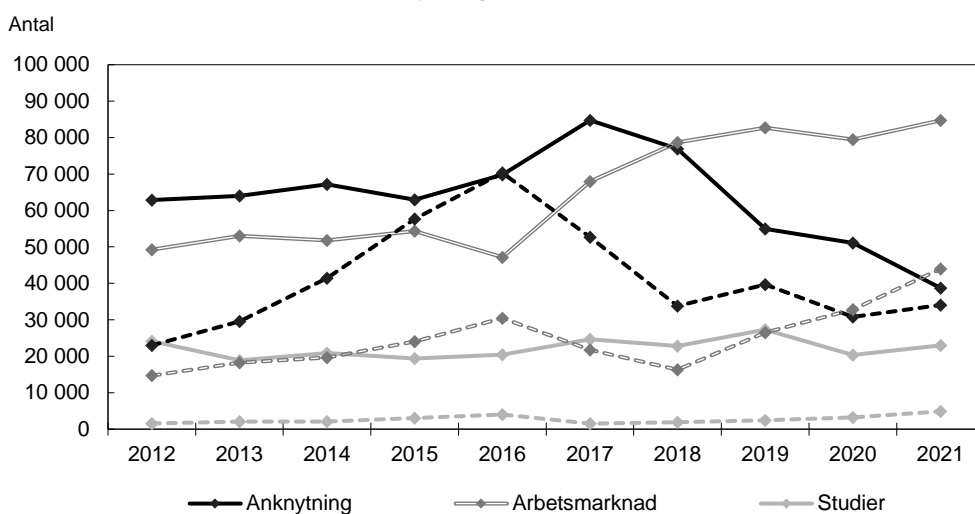
² Uppgifter från Migrationsverkets årsredovisning.

Pandemins effekter på inkomna ansökningar om uppehålls- och arbetstillstånd minskade

Följderna av covid-19-pandemin och medförande restriktioner mattades av något under 2021 och för arbetsmarknads- och studerandeärenden skedde en återgång till nivåer före pandemin vad gäller inkomna ansökningar. Antalet inkomna anknytningsärenden fortsatte att minska men mest som en följd av ett lägre antal asylansökningar.

Hanteringen av anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden påverkades av underbemanning hos Migrationsverket. Underbemanningen påverkade främst förlängningsärenden då resurser omprioriterades till bl.a. förstagångsärenden.

Diagram 2.11 Antal avgjorda (heldragna linjer) och öppna (streckade linjer) ärenden inom anknytning, arbetsmarknad och studier

Källa: Migrationsverket.

Färre avgjorda anknytningsärenden

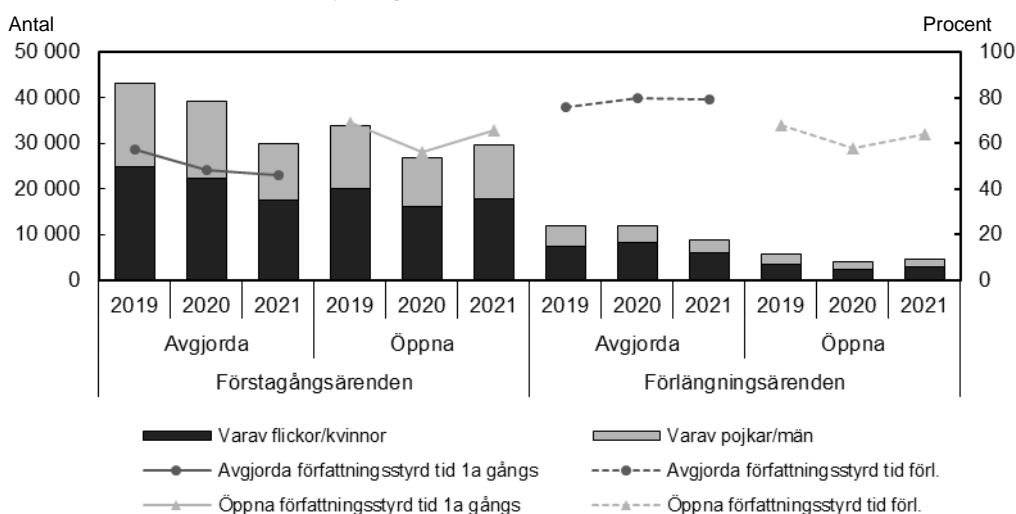
Antalet inkomna anknytningsärenden under 2021 var ungefär detsamma som under 2020. Trots det minskade antalet avgjorda ärenden med drygt 12 000, eller 24 procent. Eftersom antalet avgjorda ärenden var lägre än de inkomna ökade antalet öppna ärenden med ca 3 000 ärenden, eller 11 procent.

Av alla förstagångsärenden inom anknytning var det 46 procent som avgjordes inom författningsstyrd tid, dvs. nio månader. Jämfört med 2020 innebar det en minskning med 2 procentenheter. Den genomsnittliga handläggningstiden ökade med 25 dagar jämfört med 2020, se tabell 2.4. Resultatet förklaras framför allt av underbemanning och att produktiviteten påverkades av ändrad lagstiftning. För förlängningsärenden var andelen som avgjordes inom författningsstyrd tid nästintill densamma under 2021 som 2020, dvs. 79 procent avgjordes inom sex månader. Den genomsnittliga handläggningstiden ökade marginellt.

Att antalet öppna ärenden ökade förklaras av underbemanning som bidrog till att Migrationsverket avgjorde färre ärenden än vad som kom in. Andelen öppna ärenden inom författningsstyrd tid ökade dock med 10 procentenheter för förstagångsärenden och 6 procentenheter förlängningsärenden, se diagram 2.12. En orsak till förbättringen var att en stor del äldre ärenden kunde avgöras under året och att en större andel av de återstående öppna ärendena därför var yngre.

Diagram 2.12 Andel avgjorda och öppna anknytningsärenden inom författningsstyrd tid (höger axel) samt totalt antal avgjorda och öppna anknytningsärenden (vänster axel) fördelat på kön

Källa: Migrationsverket.

Den genomsnittliga handläggningstiden för förstagångsärenden var kortare för ärenden som avsåg män än för ärenden som avsåg kvinnor, se tabell 2.4. Det beror på att en större andel av mäns ärenden avsåg barn och att sådana ärenden generellt är mindre utredningskrävande. Handläggningstiden för kvinnors ärenden var däremot kortare än för mäns ärenden när det gäller förlängningsärenden, vilket berodde på en något lägre avslagsfrekvens. Ärenden som leder till avslag tar generellt sett längre tid att handlägga.

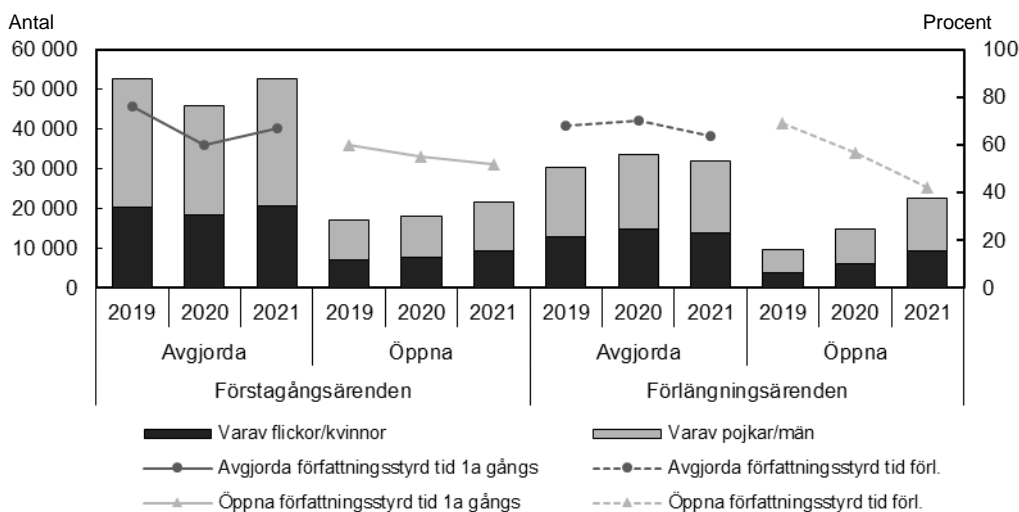
Inkomna arbetsmarknadsärenden tillbaka på nivåer före pandemin

Antalet inkomna arbetsmarknadsärenden ökade med drygt 10 000 under 2021 jämfört med 2020. Under 2021 inkom ca 96 000 ansökningar vilket också är fler än under det förpandemiska året 2019. Covid-19-pandemins effekter på arbetsmarknadsärenden bedöms ha minskat under året eftersom det framför allt var antalet inkomna förstagångsärenden som ökade. Även antalet avgjorda arbetsmarknadsärenden var större 2021 än 2020, en ökning med ca 5 200 ärenden. Antalet öppna ärenden ökade med ca 11 000 och uppgick till nästan 44 000 vid utgången av 2021. Den största ökningen skedde bland förlängningsärenden, men även förstagångsansökningarna ökade.

Andelen förstagångsärenden som avgjordes inom den författningsstyrda tiden på fyra månader ökade med 7 procentenheter till 67 procent under 2021 jämfört med 2020. Det är en följd av att en större andel av de avgjorda ärendena under 2021 jämfört med 2020 var ärenden som inte krävde så mycket utredning. Den genomsnittliga handläggningstiden för förstagångsärenden blev då kortare, 120 dagar. Samtidigt minskade andelen öppna ärendena inom författningsstyrd tid, främst bland förlängningsärenden. Den genomsnittliga handläggningstiden för förlängningsärenden var 130 dagar, en ökning med 32 dagar. Utvecklingen berodde på underbemanning inom ärendeslaget, där förstagångsärenden prioriterades, men även på att antalet inkomna ärenden blev högre än vad som prognostiserats.

Handläggningstiden var något längre för kvinnor än för män i förstagångsansökningar vilket förklaras av ärendesammansättningen. Det är vanligare att män ansöker om arbetstillstånd via certifierade företag och dessa ärenden har en kortare handläggningstid än det genomsnittliga arbetstillståndärendet.

Diagram 2.13 Andel avgjorda och öppna arbetsmarknadsärenden inom författningsstyrd tid samt totalt antal avgjorda och öppna arbetsmarknadsärenden fördelat på kön

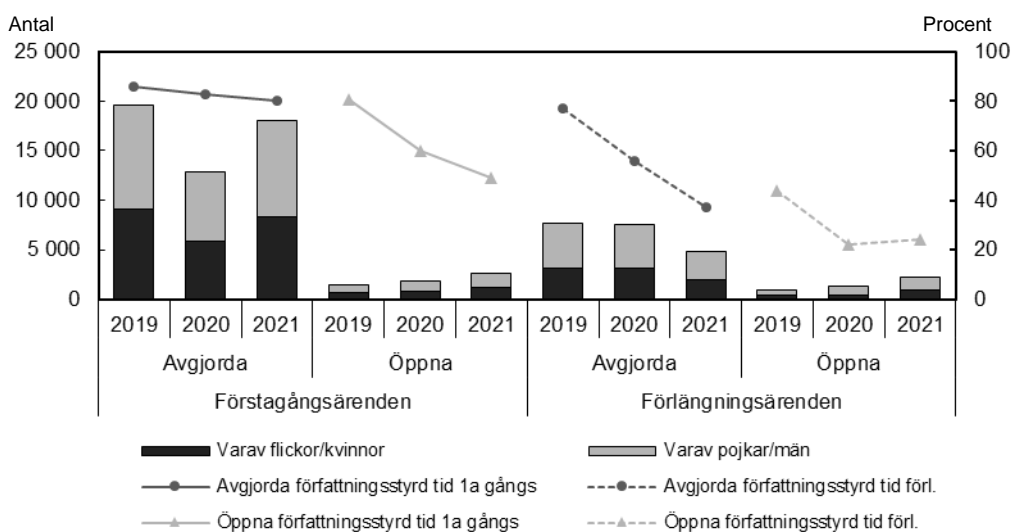
Källa: Migrationsverket.

Antalet nya utländska studenter ökade

Under 2021 återgick antalet förstagångsansökningar för studerande till nivån före covid-19-pandemin. Totalt inkom 18 900 ansökningar jämfört med ca 13 200 under 2020. Antalet förlängningsansökningar minskade däremot som en konsekvens av det förhållandevis låga antalet förstagångsansökningar året innan. Det ökade antalet förstagångsansökningar innebar även att antalet avgjorda ärenden ökade med ca 5 300 eller 40 procent medan antalet avgjorda förlängningsärenden var lägre än 2020. Totalt ökade antalet öppna studerandeärenden och ökningen var störst bland förlängningsärenden.

Sedan 2020 gäller författningsstyrda handläggningstider på max 90 dagar för studerandeärenden. Andelen avgjorda förstagångsansökningar inom författningsstyrd tid uppgick till 80 procent under 2021. Det är en något lägre andel än de två föregående åren. Även andelen förlängningsärenden som avgjordes inom författningsstyrd tid minskade, från 56 till 37 procent. Denna väsentliga minskning förklaras av att förstagångsärenden prioriterades för att kunna säkerställa beslut innan terminsstart. Det förhållandevis höga antalet inkomna förstagångsansökningar var fler än vad som förväntats och då omfördelades resurser från bl.a. förlängningsärenden. Av de öppna ärendena var det 49 respektive 24 procent av förstagångs- respektive förlängningsansökningarna som var inom författningsstyrd tid. Den genomsnittliga handläggningstiden för förstagångsärenden var under 2021 ungefär densamma som 2020. För förlängningsärenden ökade den genomsnittliga handläggningstiden med 44 dagar.

Diagram 2.14 Andel avgjorda och öppna studerandeärenden inom författningsstyrd tid (höger axel) samt totalt antal avgjorda och öppna studerandeärenden (vänster axel) fördelat på kön

Källa: Migrationsverket.

I genomsnitt var handläggningstiden för förstagångsansökningar 65 dagar för kvinnor och 70 dagar för män. När det gäller förlängningsärenden var skillnaderna större, ca 15 dagar. Skillnaden beror på att män i högre grad än kvinnor får avslag på sin ansökan och att dessa ärenden är mer utredningskrävande.

Tabell 2.4 Genomsnittlig handläggningstid för anknytnings-, arbetsmarknads- och studerandeärenden

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Anknytning						
Förstagångsansökningar	333	364	351	285	305	330
varav flickor/kvinnor	336	367	356	289	311	337
varav pojkar/män	330	360	345	279	297	320
Förlängningsansökningar	144	178	161	152	148	152
varav flickor/kvinnor	133	159	141	137	134	132
varav pojkar/män	160	205	193	178	176	195
Arbetsmarknad*						
Förstagångsansökningar	139	141	98	82	136	120
varav flickor/kvinnor	153	151	105	89	144	129
varav pojkar/män	131	134	94	78	130	115
Förlängningsansökningar	202	285	168	105	98	130
varav flickor/kvinnor	194	274	164	103	96	126
varav pojkar/män	208	294	172	107	100	133
Studier*						
Förstagångsansökningar	58	57	43	50	65	67
varav flickor/kvinnor	55	54	42	47	65	65
varav pojkar/män	61	58	43	52	65	70
Förlängningsansökningar	92	80	61	63	88	132
varav flickor/kvinnor	90	83	61	58	81	123
varav pojkar/män	93	78	60	66	94	138

* Inkluderar anhöriga till arbetstagare och studerande.

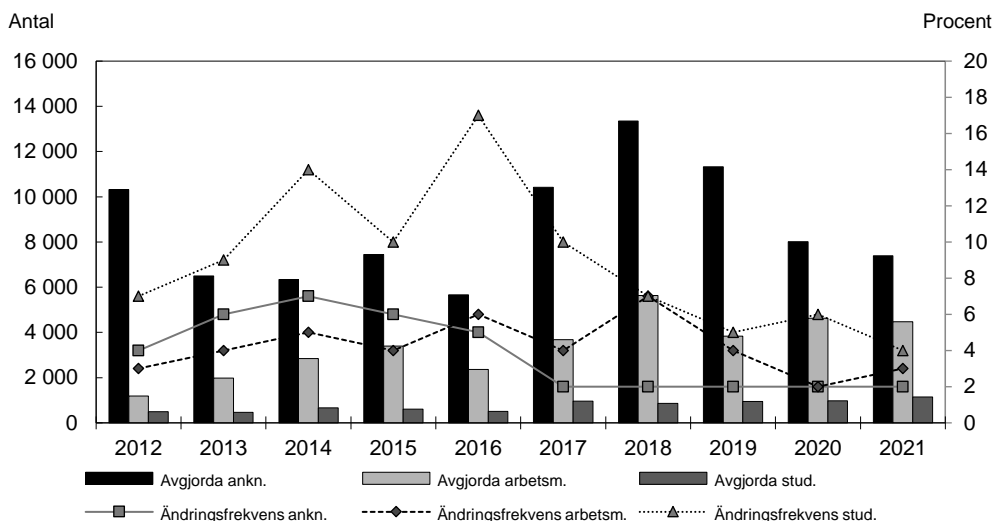
Källa: Migrationsverket.

Rättslig kvalitet i prövningen

När det gäller andelen mål med ändrad utgång var det små förändringar mellan 2020 och 2021 för arbetsmarknads-, anknytnings- och studerandeärenden.

Anknytningsärenden fortsätter att ha en låg ändringsfrekvens på 2 procent, vilken har varit oförändrad sedan 2017. För arbetsmarknadsärenden ökade ändringsfrekvensen från 2 till 3 procent från 2020 till 2021. Studerandeärenden fortsätter att ha en högre ändringsfrekvens än anknytnings- och arbetsmarknadsärenden. Under 2021 var den 4 procent jämfört med 6 procent 2020.

Diagram 2.15 Uppehållstillståndsmål avseende anknytning, arbetsmarknad och studier med ändrad utgång. Antal avgjorda mål (vänster axel) och andel bifall (höger axel)

Källa: Migrationsverket.

2.5.3 Delmål 3 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som tillvaratar och beaktar migrationens utvecklingseffekter

Målet för migrationspolitiken och mer specifikt det som ingår i delmål 3 är i linje med och bidrar till Sveriges genomförande av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Genom stöd till internationella organisationer och samarbete med myndigheter och civila samhället i andra länder bidrog Sverige till att främja en långsiktigt hållbar migrationspolitik som beaktar migrationens utvecklingseffekter. Genomförandet för Sveriges del fokuserar på samarbete med utvecklingsländer så att de kan få bättre förutsättningar i detta arbete. Migration tas även upp i flera av Sveriges bilaterala, regionala och tematiska samarbetsstrategier inom det internationella utvecklingssamarbetet. Sverige bidrog även aktivt till samarbetet inom det globala migrationsramverket.

2.5.4 Delmål 4 – En långsiktigt hållbar migrationspolitik som fördjupar det europeiska och internationella samarbetet

I de pågående förhandlingarna om EU:s migrations- och asylpakt verkade Sverige för att få till stånd ett reformerat europeiskt asylsystem som är effektivt, rättssäkert, långsiktigt hållbart, humant och medger beslut av hög kvalitet som värnar asylrätten och bygger på en solidarisk ansvarsfördelning mellan medlemsstaterna. Sverige var även pådrivande för att öka antalet vidarebosättningsplatser i EU för personer i behov av internationellt skydd. Sverige deltog också aktivt i EU:s samarbete med prioriterade tredjeländer, inklusive i regionala migrationsdialoger.

Regeringen verkade även för ett stärkt internationellt samarbete och förbättrad global styrning på migrationsområdet samt ett större globalt ansvarstagande i hanteringen av flyktingströmmar. Antagandet av FN:s globala ramverk för säker, ordnad och reglerad migration i december 2018 har medfört större krav på FN:s migrationsorganisation (IOM) att samordna FN på det globala migrationsområdet. Sveriges kärnstöd till IOM under 2021 (100 miljoner kronor) bidrog, i linje med Sveriges strategi för samarbetet med IOM 2020–2022, bl.a. till att stödja nödvändiga reformer av interna processer och vidareutvecklandet av organisationens policykapacitet. Vidare har kärnstödet stärkt IOM:s kapacitet att koordinera FN:s migrationsnätverk för genomförandet av det globala migrationsramverket.

Migrationsverket deltog i EU-projekt i Serbien och Turkiet som syftar till att stärka deras asylhantering. Insatser gjordes även för att främja återintegrering av återvändande migranter, bl.a. deltog Sverige i det europeiska samarbetsprogrammet European Return and Reintegration Network (ERRIN) som erbjöd stöd till återintegrering för dem som har fått avslag på sin asylansökan och ska återvända. Migrationsverket utökade också samarbetet med Frontex, dvs. Europeiska gräns- och kustbevakningsbyrån, vad gäller självmant återvändande. Migrationsverket använde i ännu större utsträckning än föregående år Frontex resebokningstjänst Frontex Application for Return (FAR) för beställning av utresor och bekostande av återvändandeuppdrag till tredjeländer.

2.6 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Covid-19-pandemin och de åtgärder som vidtogs för att förhindra smittspridningen fortsatte att påverka såväl Migrationsverkets som migrationsdomstolarnas verksamhet under delar av 2021. Reserestriktioner bidrog till att antalet asylsökande var ännu lägre än 2020 och bidrog också till att försvåra återvändandearbetet. Antalet som återvände självmant minskade jämfört med 2020 och antalet tillgängliga förvaringsplatser begränsades fortsatt av åtgärder för att minska smittspridningen. Inom vissa områden återgick verksamheten dock gradvis under året till ett mer normalt läge. Exempelvis ökade antalet arbetsmarknadsärenden och studerandeärenden till de nivåer som rådde före pandemin.

Under hösten präglades Migrationsverkets verksamhet också av att myndigheten medverkade i evakueringsinsatsen efter talibanernas maktövertagande i Afghanistan. Mottagandet från Afghanistan stod för en absolut majoritet av dem som vidarebosattes under hösten.

Migrationsverkets resultat utvecklades i både positiv och negativ riktning under 2021. Positivt var att myndigheten i princip uppnådde författningsstyrd handläggningstid inom förstagångsärenden asyl. Färre äldre asylärenden bidrog till kortare handläggningstider, vilket i sin tur ledde till kortare vistelsetider i mottagningssystemet. Generellt präglades dock Migrationsverkets prövningsverksamhet av underbemanning inom flera områden till följd av försenade rekryteringar, vilket resulterade i ett överskott på förvaltningsanslaget. Underbemanningen ledde bl.a. till att myndigheten prioriterade förstagångsärenden inom asyl framför förlängningsärenden där resultaten försämrades. Underbemanningen påverkade även prövningen av tillståndsärenden och det var en bidragande orsak till längre handläggningstider inom framför allt anknytningsärenden och förlängningsansökningar för arbetstillstånd och studier. De längre handläggningstiderna för arbetstillstånd har också haft en negativ inverkan på Sveriges attraktionskraft för inte minst högkvalificerad arbetskraftsinvandring. Migrationsverket har till följd av underbemanningen också reviderat sin prognos för när författningsstyrda tider kommer att nås för olika ärendeslag. Tidigare antogs att

författningsstyrda tider skulle uppnås inom alla ärendeslag 2023, men nu antas det ske först 2024.

Vid migrationsdomstolarna ökade den genomsnittliga handläggningstiden för asylmål trots färre inkomna mål.

Vad gäller den rättsliga kvaliteten ger den nuvarande indikatorn exempelvis ingen vägledning i fråga om kvaliteten i asylprövningen i ärenden där uppehållstillstånd beviljas. Vidare har Riksrevisionen under 2021, i fråga om anknytningsärenden, riktat kritik mot Migrationsverkets handläggning och bl.a. i fråga om hur Migrationsverket kommer fram till att den rättsliga kvaliteten i handläggningen är hög. Kritiken är av relevans även på myndighetens bedömning av den rättsliga kvaliteten i andra delar av verksamheten.

Utifrån resultatredovisningen i avsnitt 2.5 gör regeringen bedömningen att migrationspolitiken under den tidigare regeringen inte varit framgångsrik och att det finns stora utmaningar att ta itu med. För att uppnå en långsiktigt hållbar och ansvarsfull migrationspolitik finns fortsatt stora behov av att minska migrationen till Sverige. Inte minst för att Sverige ska vara ett attraktivt land för högkvalificerad arbetskraft och kompetens behöver handläggningstiderna i migrationsärenden förkortas så att människor inte behöver leva i ovisshet vare sig det gäller när man kan påbörja sin anställning, sina studier eller när man kan återförenas med sina nära. Återvändandet av människor som fått avslag på sin asylansökan måste öka för att målet om en långsiktigt hållbar migrationspolitik ska kunna nås.

2.7 Politikens inriktning

Rysslands invasion har stor påverkan på migrationen till Sverige

Det senaste året har i stor utsträckning präglats av Rysslands invasion av Ukraina. Kriget har hittills drivit miljontals människor på flykt inom Ukraina och ytterligare miljontals människor har flytt till andra länder i Europa. Det är den största flyktingkrisen i Europa sedan andra världskriget. Sverige står bakom det ukrainska folket och regeringen kan återkomma med ytterligare insatser för att hjälpa Ukraina.

Europeiska rådet beslutade den 4 mars 2022 att aktivera massflyktsdirektivet som innebär att personer på flykt från Ukraina ges tillfälligt skydd. Migrationsverket bedömer att omkring 55 000 personer från Ukraina kommer att beviljas skydd i Sverige under 2022. Det är svårt att bedöma hur kriget kommer att utvecklas, vilket är avgörande för hur flyktingsituationen i Europa och Sverige påverkas och för hur länge massflyktsdirektivet kommer vara aktiverat. Det har i sin tur betydelse för omfattningen av Migrationsverkets prövnings- och mottagningsverksamhet och för behovet av insatser för mottagande och återvändande av personer från Ukraina. Sammantaget bedöms effekten på utgiftsområdet vara stor även under 2023. Aktiveringen av massflyktsdirektivet har förlängts till mars 2024.

Såväl antalet irreguljära gränspassager som antalet asylsökande till EU ökar jämfört med föregående år. Även i Sverige ökar antalet asylsökningar efter att ha legat på en lägre nivå under covid-19-pandemin.

Ett paradigmskifte i migrationspolitiken

Invandringen till Sverige har under en längre tid varit omfattande. Samtidigt finns betydande utmaningar med integrationen. De negativa effekterna av detta märks av på många områden i samhället. Regeringen anser att det behövs ett paradigmskifte i migrationspolitiken och inte minst i synen på asylmottagande.

Asylrätten ska upprätthållas och förslagen ska vara förenliga med de bindande internationella regler som Sverige åtagit sig att följa. Utgångspunkten ska vara att skydd för den som flyr en konflikt eller kris ska erbjudas tillfälligt och för den som flyr från Sveriges närområde. Förtroendet för den reglerade invandringen måste återupprättas. Det kräver en ansvarsfull, stram och långsiktigt hållbar migrationspolitik och ett europeiskt asylsystem som bygger på en stark gränskontroll och screeningsförfarande, balans mellan ansvar och solidaritet.

Sverige ska inte i något avseende vara mer generöst i synen på asyl än vad som följer av förpliktelser enligt EU-rätt eller andra juridiskt bindande internationella traktat. Asylrelaterade uppehållstillstånd ska vara tidsbegränsade och permanenta uppehållstillstånd ska utmönstras till förmån för ett nytt system som utgår från berörd invandrarens skyddsstatus.

Målen för migrationsområdet behöver ändras. Regeringen avser därför att snarast möjligt återkomma till riksdagen med förslag till reviderade mål och delmål inom utgiftsområde 8 Migration.

Åtgärder för att minska tilldragningsfaktorer

Regeringen kommer att tillsätta en utredning med uppdrag att föreslå en modell för successiv kvalificering till svenska välfärdsförmåner, t.ex. genom arbete. Vidare ska en utredare få i uppdrag att titta på möjligheten till högre krav för etableringsersättning under mandatperioden. En utredning ska även ges i uppdrag att analysera och överväga i vilken mån det är förenligt med EU-rätten att, utöver de utgångspunkter för kvalificering in i välfärden som redan angetts, låta kvalificering till välfärdsförmåner ske på grundval av medborgarskap i Sverige eller i en annan EES-stat, i stället för på grundval av bosättning.

Mottagandet av asylsökande

Regeringen kommer prioritera arbetet för att få bättre ordning i mottagandet av asylsökande. Bland annat kommer regeringen ta initiativ till att analysera och ta fram förslag för hur transitcenter kan införas i enlighet med asylprocedurdirektivets artikel 43.

Skuggsamhället ska minska

Människor som vistas olagligt i Sverige riskerar att både fara illa och dras in i kriminalitet. Det undergräver förtroendet för den reglerade invandringen. Regeringen avser att vidta flera åtgärder för att få bukt med skuggsamhället. Bland annat kommer förslag tas fram rörande informationsutbyte mellan myndigheter, till exempel på en ordning med informationsutbyte och anmälningsplikt mellan Polismyndigheten och myndigheter som kan antas komma i kontakt med personer som befinner sig illegalt i landet. Regeringen avser att förstärka möjligheterna till inre utlänningskontroll och ge berörda myndigheter möjlighet att använda fler verktyg i samband med inre utlänningskontroll.

Återkallelse av tillstånd ska prioriteras

Återkallelseärenden ska prioriteras i Migrationsverkets verksamhet. Migrationsverket kommer här att ges särskilda uppdrag.

Återvändandet ska öka

Återvändandet är en viktig del i migrationspolitiken för att upprätthålla förtroendet för den reglerade invandringen och för att förhindra ett skuggsamhälle. Regeringen kommer att vidta flera åtgärder för att intensifiera arbetet med återvändande. Det handlar bl.a. om berörda myndigheters arbete med återvändande där samverkan mellan myndigheterna behöver stärkas.

En förutsättning för ett effektivt återvändandearbete är att det etableras bättre samarbeten om återtagande med tredjeländer liksom att antalet förvaringsplatser ökar under mandatperioden. Överlag kommer regeringen att intensifiera den politiska dialogen med tredjeländer som inte samarbetar tillfredsställande kring återtagande. Kravet på ett fungerande återvändande ska beaktas även inom andra relevanta politikområden såsom viseringspolitiken. Regeringen avser även att återkomma med resursförstärkningar för att finansiera insatser som ökar återvändandet.

Regeringen avser att villkora delar av biståndet med att mottagarlandet tar ansvar för sina egna medborgare och återtar dem när så behövs. Regeringen avser även att återkomma i frågan om att tillföra medel för insatser i ursprungsländer, för att på så sätt etablera samarbete om återtagande och därmed kunna öka antalet verkställda avlägsnandebeslut.

Incitamenten för frivillig återvandring ska öka

Regeringen kommer att prioritera arbetet med frivillig återvandring och skapa medvetenhet och öka kunskapen om möjligheten till återvandring och befintliga stödinsatser. Ett arbete kommer att inledas för att titta på hur andra länder arbetar med frågan och se över hur arbetet med återvandring kraftigt kan stimuleras och med andra medel öka. Regeringen avser att ge Migrationsverket i uppdrag att genomföra informationsinsatser för att skapa medvetenhet och öka kunskapen om möjligheten till återvandring och befintliga stödinsatser, t.ex. i kontakten med personer och familjer som befinner sig i Sverige med asylrelaterade uppehållstillstånd. Det pågår också ett arbete på EU-nivå kring samordning av återvandring och frivilligt återvändande av ukrainska medborgare.

Vidarebosättningen till Sverige ska minskas

Sverige ska under mandatperioden ta emot 900 kvotflyktingar per år. Sverige ska, liksom flera andra länder, ställa krav till FN-organet UNHCR gällande vilket underlag kvotflyktingarna ska väljas från. Urvalet ska utgå från kriterier som ger en välgrundad prognos för god integration i det svenska samhället. Inom den ramen ska kvinnor och flickor samt utsatta grupper som hbtqi-personer prioriteras.

Viktiga förändringar av arbetskraftsinvandringen

Sverige ska värna och förbättra reglerna för den högkvalificerade arbetskraftsinvandringen samt utländska forskare och doktorander. Samtidigt behöver kriminalitet och fusk som är kopplat till arbetskraftsinvandringen bekämpas med full kraft.

Utgångspunkten för arbetskraftsinvandringen ska vara att arbetstillstånd som huvudregel endast ska beviljas om det arbete till vilket arbetskraftsinvandring sker i normalfallet har en lönenivå motsvarande medianlönen. Den exakta nivån behöver övervägas närmare. Från denna huvudregel ska regeringen kunna besluta om undantag i form av lägre lönekrav för enskilda yrkesgrupper där det råder arbetskraftsbrist.

Regeringen ska även kunna föreskriva att vissa yrkesgrupper, såsom personliga assistenter, ska undantas från möjligheten att beviljas arbetstillstånd. För att stärka Sveriges konkurrenskraft som forskningsnation behöver det också undersökas och vid behov författningsregleras särskilda bestämmelser för doktorander och forskare gällande möjligheten till uppehållstillstånd efter en viss tids sammanhängande anställning. Utöver dessa frågor bör översynen bl.a. även omfatta frågor som nivån på försörjningskravet och vilka krav i fråga om löne- och andra anställningsvillkor som bör ställas upp för att tillåta arbetskraftsinvandring.

Migrationsverkets behov av medel ökar till följd av utvecklingen i Ukraina

Under 2022 har Migrationsverket på kort tid kraftigt växlat upp mottagningssystemet och ställt om sin prövningsverksamhet för att hantera den stora ökningen av skyddsbehövande från Ukraina. Det har medfört ökade kostnader för bl.a. boende och personal. Under 2022 tillfördes medel för ökade kostnader för boende i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina (prop. 2021/22:269), medan de ökade personalkostnaderna har kunnat hanteras inom tillgängliga medel. För kommande år ökar behovet av medel för både boende, statliga ersättningar och personalkostnader kraftigt jämfört med beräknade anslag i budgetpropositionen för 2022. Regeringen tillför därför medel bl.a. till Migrationsverkets förvaltningsanslag för att myndigheten ska kunna hantera den fortsatt höga belastningen inom verksamheterna för prövning och mottagande. Det gäller också prövningen av tillståndsärenden som t.ex. arbetsmarknadsärenden. Regeringen förväntar sig att tillskottet ska leda till att äldre ärenden kan arbetas av och att författningsstyrda tider uppnås under prognosperioden. Migrationsverket behöver också förstärka arbetet med återvändande. Tillskottet till Migrationsverket kommer stegvis att fasas ut och den långsiktiga inriktningen om att myndigheten ska bli mindre och effektivare ligger fast.

Migrationsdomstolarna tillförs medel för att vistelsetiderna i mottagningssystemet ska kortas

Antalet öppna migrationsmål hos migrationsdomstolarna har under de senaste åren minskat medan handläggningstiderna har fortsatt att vara långa. Det innebär att många asylsökande som har fått avslag på sin asylansökan av Migrationsverket blir kvar länge i mottagningssystemet. Regeringen bedömer att antalet nya migrationsmål kan komma att öka under åren 2024–2025 till följd av att fler personer från Ukraina väntas söka asyl när deras tillfälliga skydd upphör. Det riskerar att ytterligare förlänga tiden som personer vistas i mottagningssystemet.

2.8 Budgetförslag

2.8.1 1:1 Migrationsverket

Tabell 2.5 Anslagsutveckling 1:1 Migrationsverket

Tusental kronor

2021	Utfall	4 089 904	Anslagssparande	426 181
2022	Anslag	4 318 098 ¹	Utgiftsprognos	4 476 316
2023	Förslag	4 718 546		
2024	Beräknat	4 501 825 ²		
2025	Beräknat	4 107 492 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 4 395 575 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 3 930 972 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Migrationsverkets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för försvarslokaler samt för resor som möjliggör för asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. att delta i tidiga insatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.6 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:1 Migrationsverket

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	4 318 098	4 318 098	4 318 098
Pris- och löneomräkning ²	61 708	167 577	258 383
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	338 740	16 150	-468 989
varav BP23 ³	535 000	270 000	40 000
– Medel till Migrationsverket med anledning situationen i Ukraina	535 000	270 000	
– Fler försvarsplatser			40 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 718 546	4 501 825	4 107 492

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Det kraftigt ökade antalet skyddsökande till följd av kriget i Ukraina innebär att Migrationsverket behöver tillföras medel för att kunna hantera den höga belastningen framför allt inom verksamheterna för prövning och mottagande, inklusive prövningen av tillståndsårenden som t.ex. arbetsmarknadsårenden. Anslaget bör därför ökas med 535 miljoner kronor 2023 och 270 miljoner kronor 2024. Eftersom Migrationsverket kan behålla en högre personalstyrka kommande år bedöms tillskottet bidra till att underlätta arbetssituationen för Migrationsverkets personal och korta handläggningstiderna.

Verksamheten för återvändande behöver förstärkas bl.a. genom att skapa förutsättningar för att fler beslut om av- eller utvisning kan verkställas. Regeringen avser därför att tillföra 40 miljoner kronor per år från och med 2025 för att Migrationsverket ska utöka antalet förvarsplatser från och med 2023.

Regeringen föreslår att 4 718 546 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Migrationsverket* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 4 501 825 000 kronor respektive 4 107 492 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 2.7 Avgiftsfinansierad verksamhet vid Migrationsverket

Tusental kronor

Verksamhet	Ack. resultat t.o.m. 2021	Resultat 2022	Verksamhetens intäkter 2023	Kostnader som ska täckas 2023 ¹	Resultat 2023	Ack. resultat utgående 2023
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna inte disponeras av myndigheten						
<i>Offentligrättslig verksamhet</i>						
Arbets- och uppehållstillstånd	-4 081 303	-928 000	259 000	1 343 000	-1 083 500	-6 092 803
Pass	-80 108	-37 000	11 000	43 500	-32 500	-150 108
Svenskt medborgarskap	-123 394	-151 500	94 000	237 000	-143 000	-117 894
Avgiftsbelagda verksamheter där intäkterna disponeras av myndigheten						
<i>Uppdragsverksamhet</i>						
Summa uppdrags- verksamhet	0	0	4 000	4 000	0	0

¹ Uppgifterna avser de totala kostnaderna för de aktuella verksamheterna. Andelen av kostnaderna som ska täckas av intäkterna anges i Migrationsverkets regleringsbrev.

Källa: Ekonomistyrningsverket och Migrationsverket

Intäkterna från den avgiftsbelagda verksamheten består av ansökningsavgifter som betalas av sökande för handläggning av ärenden om uppehålls- och arbetstillstånd, pass och medborgarskap. De offentligrättsliga avgiftsintäkterna får inte disponeras av myndigheten.

2.8.2 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tabell 2.8 Anslagsutveckling 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tusental kronor

2021	Utfall	2 604 057	Anslagssparande	275 812
2022	Anslag	11 990 000 ¹	Utgiftsprognos	7 430 000
2023	Förslag	9 060 000		
2024	Beräknat	7 240 000		
2025	Beräknat	2 980 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till utgifter för boende och stöd till asylsökande och övriga kategorier som omfattas av lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. och för statsbidrag till kommuner och regioner.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.9 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	2 190 000	2 190 000	2 190 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 690 294	1 580 294	1 580 294
Makroekonomisk utveckling			
Volymer	5 179 706	3 469 706	-790 294
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	9 060 000	7 240 000	2 980 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Det stora antalet skyddsbehövande från Ukraina innebär att utgifterna på anslaget blivit högre än vad som beräknades i budgetpropositionen för 2022. Under 2022 har regeringen därför tillfört 9 800 miljoner kronor för ökade kostnader för boende i propositionen Extra ändringsbudget för 2022 – Vårändringsbudget för 2022 och stöd till Ukraina (prop. 2021/22:269). Antalet skyddsbehövande blev lägre och de genomsnittliga kostnaderna för boende lägre än vad som antogs i beräkningen som låg till grund för ändringsbudgeten vilket förklarar skillnaden mellan utgiftsprognosen och anslaget för innevarande år.

Regeringen föreslår att 9 060 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Ersättningar och bostadskostnader* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 7 240 000 000 kronor respektive 2 980 000 000 kronor.

2.8.3 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tabell 2.10 Anslagsutveckling 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tusental kronor

2021	Utfall	116 727	Anslagssparande	11 188
2022	Anslag	123 013 ¹	Utgiftsprognos	121 830
2023	Förslag	143 013		
2024	Beräknat	114 013		
2025	Beräknat	105 013		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- migrationspolitiska projekt och analyser,
- statsbidrag till internationella organisationer inom migrationsområdet,
- statsbidrag till Svenska Röda Korset för efterforskning och familjeåterförening under fredstid,
- förberedelser för återvandring eller tillfälligt återvändande för deltagande i återuppbyggnad och utveckling av ursprungslandet,

- återvandringsprojekt och bidrag i samband återvandring samt
- anhörigresor.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.11 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	123 013	123 013	123 013
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	20 000	-9 000	-18 000
<i>varav BP23</i>	<i>20 000</i>		
– Insatser för återvändande och återvandring	20 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	143 013	114 013	105 013

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Insatser för att öka återvändande och återvandring behöver vidtas. Anslaget bör därför ökas med 20 miljoner kronor 2023 för insatser för att möjliggöra för personer att återvända och återvandra till sina hemländer.

Regeringen föreslår att 143 013 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Migrationspolitiska åtgärder* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 114 013 000 kronor respektive 105 013 000 kronor.

2.8.4 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tabell 2.12 Anslagsutveckling 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

2021	Utfall	794 848	Anslagssparande	24 288
2022	Anslag	720 015 ¹	Utgiftsprognos	732 880
2023	Förslag	779 576		
2024	Beräknat	834 979 ²		
2025	Beräknat	875 234 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 816 910 tkr i 2023 års prisnivå.

³ Motsvarar 840 487 tkr i 2023 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för

- migrationsdomstolarnas och Migrations-överdomstolens förvaltningsutgifter för prövning av utlännings- och medborgarskapsmål,
- utgifter för Högsta förvaltningsdomstolens handläggning av resningsansökningar av utlännings- och medborgarskapsmål samt
- Domstolsverkets förvaltningsutgifter för de aktuella domstolarnas verksamhet med utlännings- och medborgarskapsmål.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.13 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:4 Domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	720 015	720 015	720 015
Pris- och löneomräkning ²	10 207	26 359	40 396
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	49 354	88 605	114 823
varav BP23 ³	38 000	77 000	103 000
– Ökade kostnader för migrationsdomstolarna	38 000	77 000	103 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	779 576	834 979	875 234

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2022. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2024–2025 är preliminär.

Migrationsdomstolarna har sedan flyktingkrisen 2015 haft långa handläggningstider i migrationsärenden och antalet nya migrationsmål väntas öka under kommande år till följd av att fler personer från Ukraina väntas söka asyl när deras tillfälliga skydd upphör. Det riskerar att leda till längre vistelsetider och högre kostnader i mottagningssystemet. Migrationsdomstolarna bör därför tillföras 38 miljoner kronor 2023, 77 miljoner kronor 2024 och 103 miljoner kronor 2025.

Regeringen föreslår att 779 576 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Domstolsprövning* i utlänningsmål för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 834 979 000 kronor respektive 875 234 000 kronor.

2.8.5 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tabell 2.14 Anslagsutveckling 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

2021	Utfall	145 826	Anslagssparande	80 974
2022	Anslag	204 800 ¹	Utgiftsprognos	128 749
2023	Förslag	200 800		
2024	Beräknat	200 800		
2025	Beräknat	200 800		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för

- migrationsdomstolarnas och Migrationsöverdomstolens direkta utgifter för nämndemän, sakkunniga och vittnen i utlännings- och medborgarskapsmål,
- utgifter för ersättning till offentligt biträde och tredje man enligt 4 § lagen (1996:1620) om offentligt biträde i mål enligt utlänningslagen (2005:716),
- utgifter för ersättning till tolkar enligt 52 § förvaltningsprocesslagen (1971:291)

och ersättning till part och parts ställföreträdare enligt 15 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) i mål enligt utlänningslagen (2005:716) och lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. I kostnaderna för tolkar får även kostnader för tolkförmedlings administrativa avgifter ingå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.15 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:5 Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	204 800	204 800	204 800
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-4 000	-4 000	-4 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	200 800	200 800	200 800

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 200 800 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Rättsliga biträden m.m. vid domstolsprövning i utlänningsmål* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 200 800 000 kronor.

2.8.6 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tabell 2.16 Anslagsutveckling 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tusental kronor

2021	Utfall	184 405	Anslagssparande	177 745
2022	Anslag	249 786 ¹	Utgiftsprognos	238 681
2023	Förslag	291 158		
2024	Beräknat	264 602		
2025	Beräknat	264 602		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för offentligt biträde och tolk i ärenden enligt utlänningslagen (2005:716) eller enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.17 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	249 786	249 786	249 786
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	41 372	14 816	14 816
varav BP23	26 000		
– Ökade kostnader för offentligt biträde	26 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	291 158	264 602	264 602

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget ökas med 26 miljoner kronor 2023 för att förbättra tillgången till offentliga biträden.

Regeringen föreslår att 291 158 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Offentligt biträde i utlänningsärenden* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 264 602 000 kronor.

2.8.7 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tabell 2.18 Anslagsutveckling 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tusental kronor

2021	Utfall	151 972	Anslagssparande	171 230
2022	Anslag	327 202 ¹	Utgiftsprognos	184 210
2023	Förslag	326 202		
2024	Beräknat	325 202		
2025	Beräknat	325 202		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för resor ut ur landet och andra åtgärder för utlänningsärenden som avvisats eller utvisats med stöd av utlänningslagen (2005:716) eller lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll. Anslaget får vidare användas för kostnader för resor ut ur Sverige för de asylsökande som återkallat sin ansökan, samt för kostnader för Migrationsverkets personal vid övervakning av tvångsvisa resor.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.19 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	327 202	327 202	327 202
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 000	-2 000	-2 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	326 202	325 202	325 202

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 326 202 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Utresor för avvisade och utvisade* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 325 202 000 kronor.

2.8.8 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tabell 2.20 Anslagsutveckling 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

2021	Utfall	136 304	Anslagssparande	19 146
2022	Anslag	408 450 ¹	Utgiftsprognos	404 520
2023	Förslag	500 450		
2024	Beräknat	591 450		
2025	Beräknat	690 450		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2022 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för projekt som beviljas medel inom ramen för den Europeiska flyktingfonden III, Europeiska återvändandefonden och Asyl-, migrations- och integrationsfonden, motsvarande EU:s finansiering av dessa program. Vidare får anslaget användas för statlig medfinansiering för projekt inom dessa fonders områden och administration av fonderna.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 2.21 Förändringar av anslagsnivån 2023–2025 för 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

	2023	2024	2025
Anvisat 2022¹	408 450	408 450	408 450
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	92 000	183 000	282 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	500 450	591 450	690 450

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2021 (bet. 2021/22:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 500 450 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* för 2023. För 2024 och 2025 beräknas anslaget till 591 450 000 kronor respektive 690 450 000 kronor.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 840 000 000 kronor 2024–2027.

Skälen för regeringens förslag: Migrationsverket är ansvarig myndighet i Sverige för Asyl-, migrations- och integrationsfonden. För att kunna använda fondmedlen på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt behöver medel kunna beviljas till fleråriga projekt som sträcker sig över budgetåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2023 för anslaget 1:8 *Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 840 000 000 kronor 2024–2027.

Tabell 2.22 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:8 Från EU-budgeten finansierade insatser för asylsökande och flyktingar

Tusental kronor

	Utfall 2021	Prognos 2022	Förslag 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025	Beräknat 2026–2027
Ingående åtaganden	256 705	146 929	794 479			
Nya åtaganden	0	771 000	445 396			
Infriade åtaganden	-109 776	-123 450	-399 875	-463 000	-317 000	-60 000
Utestående åtaganden	146 929	794 479	840 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	920 000	950 000	840 000			